

Tampereen Veden vesihuollon toiminta-alue

Selostus

Sisältö

1	Johdanto	2
2	Toiminta-alueeseen kuuluvat kiinteistöt.....	3
3	Toiminta-alueiden rajausperiaatteet.....	4
3.1	Kiinteistörajojen mukainen rajaustapa	4
3.2	Yleiset alueet	4
4	Toiminta-aluepäättöksen oikeusvaikutukset	5
4.1	Kokonaisuudessaan toiminta-alueeseen kuuluvat kiinteistöt .	5
4.2	Osittain toiminta-alueeseen kuuluvat kiinteistöt.....	5
4.3	Toiminta-alueen ulkopuolella sijaitsevat kiinteistöt	5
5	Tampereen Veden toiminta-alue.....	6
5.1	Tampereen Veden toiminta-alueen päivitys.....	6
5.2	Tampereen Veden toiminta-alueen laajeneminen 2025	6
5.3	Tampereen Veden toiminta-alueen alustava laajeneminen....	7
5.4	Tampereen Veden toiminta-alueen supistaminen 2025	7
6	Toiminta-alueen päivitys jatkossa.....	9

1 Johdanto

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueesta sekä vesihuollon kehittämisestä säädetään vesihuoltolaissa (VHL 119/2001). Vesihuoltolain tavoitteena on turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutoinkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen viemäröinti (VLH 1 §).

Vesihuollon kehittäminen kunnan alueella on vesihuoltolain mukaan kunnan vastuulla (VHL 5 §). Jos suurehkon asukasjoukon tarve taikka terveydelliset tai ympäristönsuojelulliset syyt sitä vaativat, kunnan tulee huolehtia siitä, että ryhdytään toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun saatavuuden turvaamiseksi (VHL 6 §). Käytännössä kunta voi täyttää järjestämisvelvollisuuden ryhtymällä toimenpiteisiin keskitetyn vesihuoltoratkaisun tai muun, tilanteeseen soveltuvan kiinteistökohtaisen vesihuoltoratkaisun toteuttamiseksi.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueesta säädetään vesihuoltolain 7 ja 8 §:ssä. Vesihuoltolain 7 §:n mukaan kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai viemäriin on tarpeen asutuksen taikka vesihuollon kannalta asutukseen rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajan toiminnan määrän tai laadun vuoksi. Toiminta-alueen tulee kuitenkin olla sellainen, että vesihuoltolaitoksen voidaan katsoa kykenevän huolehtimaan vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti. Lisäksi vesihuollosta aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi perittävien maksujen tulee muodostua kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi. (VHL 8 §.)

Vesihuoltolain 8 §:n mukaan kunta hyväksyy vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ja tarvittaessa muuttaa hyväksyttyä toiminta-aluetta vesihuoltolaitoksen esityksestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan. Ennen toiminta-alueen hyväksymistä tai muuttamista asiasta on tiedotettava riittävässä laajuudessa sekä varattava valvontaviranomaisille (elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan terveydensuojeluviranomainen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen) mahdollisuus antaa lausunto ja alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi. (VHL 4, 8 §.)

Vesihuoltolaitoksella on toiminta-alueellaan huolehtimisvelvollisuus vesihuollosta ja kiinteistöllä on liittymisvelvollisuus laitoksen verkostoihin

joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta. Poikkeukset ja liittymisvelvollisuudesta vapauttaminen on kuvattu tarkemmin vesihuoltolain luvussa 3. Vesihuoltolaitos voi tarjota vesihuoltopalveluita myös toiminta-alueen ulkopuolisille alueille. Tällöin alueella ei ole vesihuoltolaitoksen näkökulmasta liittämisvelvollisuutta eikä kiinteistöjen näkökulmasta liittymisvelvollisuutta, vaan kiinteistöt liittyvät vesihuoltolaitoksen verkostoon vapaaehtoisesti ja vesihuoltolaitos toimii sopimusperusteisesti.

Toiminta-alue koskee vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostoa. Hulevesiviemäriverkostoa ja siihen liittymistä koskevat omat, vesihuoltolain 3a luvun, säännökset.

Työn aikana järjestettiin useampia kokouksia, joissa toiminta-alueen rajausta tarkasteltiin maankäytön, ympäristönsuojelun ja terveydensuojelun näkökulmista. Lähtötietoina toiminta-alueerajaukselle käytettiin vuonna 2020 valmistunutta Tampereen kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmaa, Tampereen kaupungin asemakaavoitusohjelmaa vuosille 2021–2025 sekä Hiedanrannan Kehitys Oy:stä saatuja tietoja.

Tampereen Veden toiminta-alue -esityksen laadintaan osallistuivat:

Jouni Hyypiä	Tampereen Vesi
Petri Jokela	Tampereen Vesi
Pekka Laakkonen	Tampereen Vesi
Sanna Markkanen	Tampereen kaupunki (5.7.2021 alkaen)
Paula Saxholm	Tampereen kaupunki
Enni Virtanen	Tampereen kaupunki (4.7.2021 saakka)
Essi Huntus	AFRY Finland Oy (30.4.2024 saakka)
Terhi Renko	AFRY Finland Oy

2 Toiminta-alueeseen kuuluvat kiinteistöt

Vesihuollon toiminta-alueeseen kuuluvat kiinteistöt on määritelty sähköisessä muodossa olevassa karttaesityksessä, joka on tarkasteltavissa Tampereen kaupungin karttapalvelussa (<https://kartat.tampere.fi/os-kari/> → karttatasot → hydrografia → vesihuollon toiminta-alueet). Tuloste karttaesityksestä on toiminta-aluepäätöksen liitteenä. Tämä selostus kuvaa toiminta-alueen rajausperiaatteet ja auttaa karttaesitysten tulkinnassa. Selostuksella ei ole oikeusvaikutuksia toisin kuin toiminta-alueen hyväksymistä koskevalla päätöksellä ja sen liitteenä olevalla karttaesityksellä.

Toiminta-alue on muodostettu kartta-aineistossa määriteltynä ajankohdana voimassa olleiden kiinteistörajojen mukaan. Mikäli kiinteistörajat ovat muuttuneet kyseisen ajankohdan jälkeen (esimerkiksi tonttien lohkomisen seurauksena), kuuluvat lähtökohtaisesti kaikki sellaiset rajoiltaan muuttuneet kiinteistöt toiminta-alueeseen, jotka sijoittuvat edelleen toiminta-alueerajauksen sisäpuolelle.

3 Toiminta-alueiden rajauseriaatteen

3.1 Kiinteistörajojen mukainen rajaustapa

Toiminta-alueen rajausta tulee tehdä mahdollisimman yksiselitteisesti (HE 218/2013 vp). Yleisenä suosituksena on, että vesihuoltolaitoksen toiminta-alue rajataan kiinteistörajojen mukaan. Tällöin toiminta-alue on mahdollisimman yksiselitteinen.

Suurin osa kiinteistöistä kuuluu toiminta-alueeseen kokonaisuudessaan riippumatta siitä, missä verkostoihin liitettävät rakennukset kiinteistöllä sijaitsevat. Vesihuoltolain mukaan vesihuoltolaitoksen velvoitteena on tuoda vesihuoltopalvelut kiinteistön välittömään läheisyyteen (asemakaava-alueella yleensä korkeintaan 20 metrin päähän kiinteistöstä ja asemakaava-alueen ulkopuolella yleensä korkeintaan 100 metrin päähän lähimmästä liitettävästä rakennuksesta).

Kaikissa tilanteissa kiinteistörajojen mukainen rajausta ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukainen. Siksi hyvin suurten kiinteistöjen osalta kiinteistörajojen mukaan rajaamiseen on tehty joitakin poikkeuksia. Tarkoituksena on estää kiinteistönhaltijan ja vesihuoltolaitoksen kannalta kohutuutumat tilanteet. Liittämisvelvollisuus koskee vain toiminta-alueeseen rajatulla alueella sijaitsevia rakennuksia.

3.2 Yleiset alueet

Vesihuollon toiminta-alueeseen on sisällytetty myös yleisiä alueita, vaikka niitä ei olisikaan tarpeen liittää vesihuoltolaitoksen verkostoihin. Toiminta-alue muodostuu näin yhtenäisemmäksi.

Katu- ja väyläkiinteistöt on pääasiallisesti sisällytetty toiminta-alueeseen. Puistoista ja viheralueista toiminta-alueen sisälle jäävät osat kuuluvat pääasiallisesti toiminta-alueeseen. Puistojen ja viheralueiden liittämisen velvollisuus tulkitaan kiinteistökohtaisesti kuten muidenkin kiinteistöjen.

4 Toiminta-aluepäättöksen oikeusvaikutukset

Kiinteistö kuuluu toiminta-alueeseen joko kokonaan tai osittain. Muut kiinteistöt ovat toiminta-alueen ulkopuolella. Kiinteistön rajaustapa voidaan tarkistaa toiminta-alueen karttaesityksestä. Tämä selostus kuvaa toiminta-alueen rajausperiaatteet ja auttaa karttaesityksen tulkinnassa, mutta tällä selostuksella ei ole toiminta-alueen karttaesitykseen verrattavia oikeusvaikutuksia.

4.1 Kokonaisuudessaan toiminta-alueeseen kuuluvat kiinteistöt

Mikäli kiinteistö sijaitsee kokonaisuudessaan toiminta-alueella, koskee liittämisvelvollisuus koko kiinteistöä. Vesihuoltolaitoksen on huolehdittava vesihuoltopalvelut kiinteistölle ja osoitettava liittämiskohta kiinteistön välittömään läheisyyteen (asemakaava-alueella yleensä korkeintaan 20 metrin päähän kiinteistöstä ja asemakaava-alueen ulkopuolella yleensä korkeintaan 100 metrin päähän lähimmästä liitettävästä rakennuksesta). Liittämiskohdan sijainnista ei saa aiheutua kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomia kustannuksia muihin alueen kiinteistöihin verrattuna. Kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistön sisällä tarpeellisten vesihuoltolinjojen rakentamisesta.

4.2 Osittain toiminta-alueeseen kuuluvat kiinteistöt

Mikäli vain osa kiinteistöstä sijaitsee toiminta-alueella, koskee liittämisvelvollisuus ainoastaan sitä osaa kiinteistöstä, joka sijaitsee toiminta-alueella. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että mikäli vesihuoltoa tarvitseva rakennus sijaitsee sillä kiinteistön osalla, joka kuuluu toiminta-alueeseen, on sen liityttävä vesihuoltoverkoston. Liittämiskohdan sijainnista ei saa aiheutua kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomia kustannuksia muihin alueen kiinteistöihin verrattuna. Kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistön sisällä tarpeellisten vesihuoltolinjojen rakentamisesta.

4.3 Toiminta-alueen ulkopuolella sijaitsevat kiinteistöt

Vesihuoltolaitoksella ei ole vesihuollosta huolehtimisvelvollisuutta toiminta-alueensa ulkopuolella. Kiinteistöllä puolestaan ei ole liittymisvelvollisuutta verkostoihin. Vesihuoltolaitos voi halutessaan kuitenkin tarjota palveluita myös toiminta-alueen ulkopuolelle. Toiminta-alueen ulkopuolelta liittyvien kiinteistöjen liittämiskohta voidaan osoittaa mihin tahansa soveltuvaan paikkaan.

Tampereella Veden toiminta-alueen läheisyydessä on joitakin taajama-alueita, joita ei ole esitetty osaksi Tampereen Veden toiminta-aluetta. Nämä alueet sijaitsevat Kaukajärven etelärannalla ja Kämenniemiessä. Alueita ei esitetä osaksi toiminta-aluetta, sillä päivityksen yhteydessä ole noussut esiin sellaisia terveydensuojelullisia ja/tai ympäristönsuojelullisia syitä, joiden vuoksi toiminta-aluetta esitettäisiin laajennettavaksi näille alueille. Kiinteistöistä osa on liittynyt Tampereen Veden verkostoihin yksityisten johtojen kautta ja osalla kiinteistöistä vesihuolto on järjestetty kiinteistökohtaisin ratkaisuin.

5 Tampereen Veden toiminta-alue

5.1 Tampereen Veden toiminta-alueen päivitys

Tampereen Veden toiminta-alue on päivitetty viimeksi vuonna 2011. Toiminta-alue kattaa pääasiallisesti kaikki rakentuneet asemakaava-alueet Tampereen keskustaajaman alueella, Kämenniemiessä ja Terälahdessa.

Nurmin ja Sorilan taajama-alueella toimii Nurmin Vesihuolto-osuuskunta, jolla on oma toiminta-alue.

Tampereen Veden toiminta-alueajaukseen voi tutustua tarkemmin toiminta-aluepäätöksen liitteenä olevista karttaesityksistä tai Tampereen kaupungin karttapalvelusta (<https://kartat.tampere.fi/oskari/> → karttatilat → hydrografia → vesihuollon toiminta-alueet).

5.2 Tampereen Veden toiminta-alueen laajeneminen 2025

Tampereen Veden toiminta-aluetta laajennetaan vuonna 2025 merkittävästi, sillä edellinen päivitys on yli kymmenen vuoden takaa. Tampereen Veden toiminta-aluetta laajennetaan laajemmilla alueilla Niemenrannassa, Hiedanrannassa, Vuoreksessa, Hervantajärven ja Lintuhytin alueilla sekä Rissossa ja Ojalassa. Lisäksi toiminta-aluetta laajennetaan yksittäisille kiinteistöille muun muassa Annalassa, Olkahisessa sekä Tarasten, Kolmenkulman ja Leppäsen teollisuusalueilla.

Toiminta-alueajaukseen voi tutustua tarkemmin toiminta-aluepäätöksen liitteenä olevista karttaesityksistä tai Tampereen kaupungin karttapalvelusta (<https://kartat.tampere.fi/oskari/> → karttatilat → hydrografia → vesihuollon toiminta-alueet).

5.3 Tampereen Veden toiminta-alueen alustava laajeneminen

Tampereen Veden toiminta-alueen on arvioitu laajenevan vuosien 2025–2030 aikana Alasjärven länsipuolen uudelle asuinalueelle Kaupinlaaksoon, Hiedanrannan kaupallisen keskustan ja hyvinvointikeskuksen alueelle sekä Nurmi-Sorilan Kaitavedentien länsipuolelle.

Toiminta-aluetta laajennetaan Kaupinlaaksossa, Hiedanrannassa ja Nurmi-Sorilassa sitä mukaa, kun alueen kaavoitus ja muun kunnallistekniikan rakentaminen etenee. Nurmi-Sorilan Kaitavedentien itäpuolinen ja Sorilanjoen etelä- ja pohjoispuolinen vesihuollon toiminta-alue laajentunee noin 2030-2035 aikana ja Hiedanrannan itäosaan vesihuollon toiminta-alue vasta vuoden 2035 jälkeen.

Toiminta-alueen laajenemisaikataulu riippuu asemakaavoituksen ja muun kunnallistekniikan rakentamisen aikatauluista. Tässä esitetyt vuodet ja rajaukset ovat alustavia arvioita ja perustuvat Tampereen kaupungin asemakaavoitusohjelmaan sekä Tampereen kaupungin yleiskaavoitukselta ja Hiedanrannan Kehitys Oy:ltä saatuihin tietoihin.

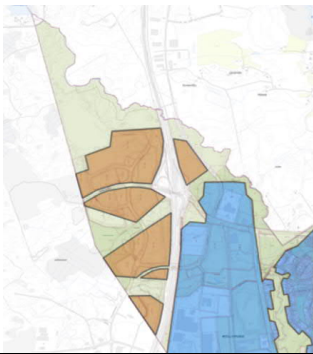
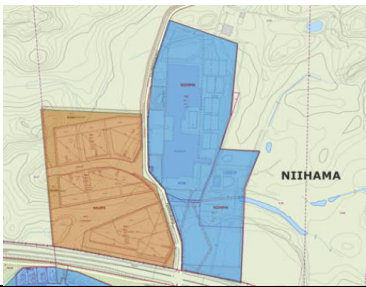
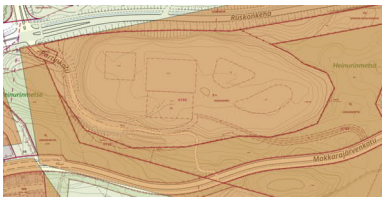
Laajenemisalueisiin voi tutustua tarkemmin toiminta-aluepäättöksen liitteinä olevista karttaesityksistä tai Tampereen kaupungin karttapalvelusta (<https://kartat.tampere.fi/oskari/> → karttatasot → hydrografia → vesihuollon toiminta-alueet).

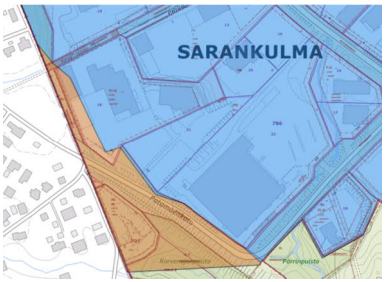
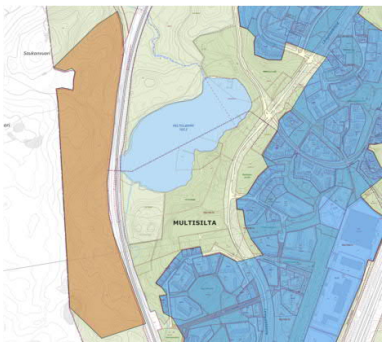
5.4 Tampereen Veden toiminta-alueen supistaminen 2025

Kunta voi tarvittaessa myös supistaa vesihuoltolaitoksen jo hyväksyttyä toiminta-aluetta. Toiminta-alueen muuttamisessa noudatetaan samaa menettelyä kuin sen hyväksymisessä. Toiminta-alueen supistamisen edellytykset ovat vesihuoltolaissa sidoksissa siihen, onko supistettavalla alueella vesihuoltolaitoksen verkostoon liitettyjä kiinteistöjä. Mikäli supistettavalla alueella on vesihuoltolaitoksen verkostoon liitettyjä kiinteistöjä, on kunnan supistamispäätöstä tehdessään samalla päätettävä, miten vesihuolto turvataan niillä laitoksen verkostoihin liitetyillä kiinteistöillä, jotka jäävät toiminta-alueen ulkopuolelle.

Tampereen Veden toiminta-alue on tässä esityksessä päivitetty vastaamaan voimassa olevia kiinteistörajoja ja asemakaava-alueen rajoja, minkä vuoksi toiminta-alue osin supistuu. Supistettavat alueet ovat viheralueita sekä muita yleisiä kiinteistöjä, joita ei ole liitetty vesihuoltolaitoksen verkostoon eikä niillä katsota olevan vesihuollon tarvetta tai vesihuoltolain mukaisesti tarkoitettua toimintaa.

Vuoden 2011 toiminta-aluepäätöksessä esitettiin joitakin toiminta-alueen alustavia laajenemisalueita, jotka eivät ole toteutuneet suunnitellusti tai suunnitellussa laajuudessa. Nämä kohteet (merkitty kuviin ruskealla) ja perustelut muutoksille on esitetty alla olevassa taulukossa.

Kohde		Perustelu
Elinkaarentien alue ja Kolmenkulman yritys-alue		Alueen kaavoitus on toteutunut erilaisella rajauksella kuin alun perin on suunniteltu. Kolmenkulman yritys-alue on lisätty vuoden 2025 toiminta-alueeseen.
Tenniskadun länsipuoli Niihamassa		Alue on nykyisin osa laajaa Kaupinlaakson asuinalueita, joka on merkitty toiminta-alueen alustavaksi laajenemisalueeksi vuosille 2025–2028.
Ruskontien itäpuoli Pikku-suntinkadun, Ruskonperänkadun ja Aamuruskonkadun alueella		Asemakaavan toteutuminen on epätodennäköistä alueen rakennettavuuden ja luontoarvojen vuoksi.
Ruskonkehän ja Makkara-järvenkadun välinen alue Hervanta-järvellä		Alue on kaavoitettu erityisalueeksi, jota voi käyttää rajoitetusti virkistykseen. Aluetta ei ole perusteltua liittää osaksi toiminta-alueita. Mikäli alueelle on tulossa huoltorakennus tai vastaava, voidaan se liittää vesihuoltoon.

Patamäen-kadun lounaispuoli Sarankulmassa		Asemakaan mukainen asuinpientalojen korttelialue ei ole toteutunut, eikä mahdollinen toteutumisaikataulu ole tiedossa.
Tampere–Helsinki junaradan länsipuoli Multisillassa		Asemakaavan valmistelu on lopetettu alueen rakennettavuuden ja luontoarvojen vuoksi.

6 Toiminta-alueen päivitys jatkossa

Toiminta-alue päivitetään tarpeen mukaan ja sen ajantasaisuus tarkistetaan 2–3 vuoden välein. Tarvittavaan päivitystiheyteen vaikuttavat Tampereen Veden toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset. Tarve toiminta-alueen laajentamiselle ja supistamiselle arvioidaan vesihuoltolain pykälien 6–8 mukaan. Tarvittavat muutokset toiminta-alueeseen tehdään viipymättä.

Useimmiten toiminta-aluetta päivitetään asemakaavoituksen yhteydessä. Pääsääntönä on, että alue merkitään alustavaksi laajenemisalueeksi, kun alueelle laaditaan asemakaava. Kun päätös alueen infrarakentamisesta tehdään, merkitään alue toiminta-alueeksi. Toiminta-aluetta muutettaessa noudatetaan aina vesihuoltolain 8 §:n mukaista menettelyä.